

Obsah

Úvod	8
Používané zkratky	9
1. Právní předpisy a hlavní změny pro rok 2020	10
1.1 Právní předpisy	10
1.2 Popis hlavních změn	10
1.2.1 Platba státu – doktorandi starší 26 let	10
1.2.2 Otcovská	11
1.2.3 Dlouhodobé ošetřovné	12
1.2.4 Přerozdělování a Centrální registr pojištěnců	12
1.2.5 Nadlimity	12
1.2.6 Brexit	13
1.3 Parametrické změny	13
1.3.1 Zvýšení minimální mzdy	13
1.3.2 Minimum u OSVČ	13
1.3.3 Vyměřovací základ státu	13
1.3.4 Započitatelný příjem	14
2. Základní pojmy	14
2.1 Účel zdravotního pojištění	14
2.2 Účast na zdravotním pojištění	14
2.3 Dlouhodobý pobyt v cizině	15
2.4 Zvláštní případy vzniku a zániku pojištění	19
2.5 Volba zdravotní pojišťovny	19
2.5.1 Obecná pravidla pro volbu zdravotní pojišťovny	21
2.5.2 Aktuální seznam zdravotních pojišťoven	22
2.6 Průkaz pojištěnce	22
3. Pojištěnci, oznamovací povinnost	24
3.1 Základní povinnosti pojištěnců	24
3.2 Oznamovací povinnost pojištěnců	24
3.3 Nesplnění oznamovací povinnosti při plnění Nařízení Rady	25
3.4 Místní příslušnost ve zdravotním pojištění	28
3.5 Formuláře pro pojištěnce	28
4. Plátcí pojistného	29

5.	Placení pojistného.....	29
5.1	Výše pojistného, zaokrouhlování	29
5.2	Rozhodné období	30
5.3	Způsob platby pojistného	30
5.4	Přepočet kurzu	31
5.5	Variabilní symbol a číslo účtu.....	32
5.6	Splatnost pojistného	33
5.7	Pořadí plateb.....	34
5.8	Přeplatek pojistného	34
6.	Zaměstnavatelé a zaměstnanci	35
6.1	Zaměstnavatel	35
6.2	Okruh zaměstnanců ve zdravotním pojištění.....	36
6.3	Výjimky, kdy se nejedná o zaměstnance.....	37
6.4	Přihlášení zaměstnavatele.....	40
6.5	Oznamovací povinnost zaměstnavatele.....	44
6.6	Kódy používané zaměstnavatelem	48
6.6.1	Kódy pro přihlášení a odhlášení zaměstnance	48
6.6.2	Kódy pro oznámení skutečností rozhodných pro platbu pojistného státem	48
6.6.3	Kódy pro provádění oprav.....	50
6.7	Přehled zaměstnavatele	50
6.8	Povinnosti zaměstnavatele.....	52
6.8.1	Oznamovací povinnost, registrace	52
6.8.2	Záznamy o pracovních úrazech, přírážky k pojistnému.....	52
6.8.3	Souhrn povinností	53
6.9	Odvod pojistného za zaměstnance - obecné zásady	53
6.9.1	Zaměstnavatel - plátcce pojistného	53
6.9.2	Srážka pojistného zaměstnance	54
6.9.3	Vyměřovací základ zaměstnance	54
6.9.4	Minimální vyměřovací základ	54
6.9.5	Splatnost pojistného, rozhodné období.....	55
6.9.6	Maximální vyměřovací základ	55
6.10	Zaokrouhlování.....	55
6.11	Zaměstnanci ve zdravotním pojištění	55
6.11.1	Pracovní poměr	56
6.11.2	Zaměstnanci činní na základě dohody o pracovní činnosti	56
6.11.3	Dohoda o provedení práce	58

6.11.4	Osoby ve služebním poměru	60
6.11.5	Členové družstev	61
6.11.6	Společníci a jednatelé společností s ručením omezeným a komanditisté komanditních společností	61
6.11.7	Členové zastupitelstev územních samosprávných celků	62
6.11.8	Dobrovolní pracovníci pečovatelské služby.....	63
6.11.9	Osoby ve výkonu zabezpečovací detence nebo vazby nebo osoby ve výkonu trestu odnětí svobody zařazené k pravidelnému výkonu prací	63
6.11.10	Pracovníci v pracovním vztahu uzavřeném podle cizích právních předpisů	63
6.11.11	Členové statutárních orgánů a dalších orgánů právnických osob	64
6.11.12	Další případy zaměstnání	64
6.12	Kdo není považován za zaměstnance.....	65
6.13	Vyměřovací základ zaměstnance	66
6.14	Započitatelnost příjmů do vyměřovacího základu.....	67
6.14.1	Příjmy po skončení zaměstnání	67
6.14.2	Příjmy v pracovním vztahu uzavřeném podle cizích právních předpisů	67
6.14.3	Příklady k započitatelnosti plnění.....	67
6.15	Úpravy vyměřovacího základu	69
6.16	Minimální vyměřovací základ zaměstnance	69
6.16.1	Stanovení minimálního vyměřovacího základu	69
6.16.2	Pojištěnci, kteří nemají stanoven minimální vyměřovací základ	70
6.16.3	Snížení minimálního vyměřovacího základu	71
6.16.4	Doplatek do minimálního vyměřovacího základu	72
6.16.5	Obecně platné zásady pro řešení minimálního vyměřovacího základu.....	73
6.17	Zaměstnanci, za které je plátcem pojistného i stát	74
6.17.1	Oznamovací povinnost a minimální vyměřovací základ	74
6.17.2	Odpočet	75
6.18	Pracovní volno bez náhrady příjmu	77
6.19	Zápočet přeplatku v aktuálním měsíci	78
6.19.1	Přečerpaná dovolená	79
6.19.2	Náborový příspěvek.....	80
6.20	Maximální vyměřovací základ u jednoho zaměstnavatele	81

6.21	Souběh zaměstnání se samostatnou výdělečnou činností.....	81
6.22	Příklady výpočtu pojistného u zaměstnanců	81
6.23	Povinnosti spojené se zaměstnáváním zaměstnanců z EU	84
7.	Stát plátcem pojistného.....	85
7.1	Vyměřovací základ, odpočet a pojistné osob, za něž pojistné hradí stát	85
7.2	Oznamovací povinnost	85
7.2.1	Nezaopatřené dítě.....	86
7.2.2	Poživatel důchodu	88
7.2.3	Příjemce rodičovského příspěvku	88
7.2.4	Žena na mateřské a osoba na rodičovské dovolené	89
7.2.5	Uchazeč o zaměstnání	89
7.2.6	Osoba pobírající dávku pomoci v hmotné nouzi a osoba s ní společně posuzovaná	89
7.2.7	Osoba, která je závislá na péči jiné osoby a osoba pečující	89
7.2.8	Osoba ve výkonu trestu odnětí svobody	90
7.2.9	Mladistvý umístěný ve školském zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy	90
7.2.10	Příjemci penze z doplňkového penzijního spoření.....	90
7.2.11	Souběh kategorií.....	90
7.3	Zvláštní případy, kdy je plátcem pojistného stát	91
7.3.1	Osoba důchodového věku.....	91
7.3.2	Celodenní osobní a řádná péče o děti	91
7.3.3	Manželé státních zaměstnanců v zahraničí.....	92
7.3.4	Doktorandi starší 26 let.....	92
7.3.5	Další skupiny osob, za něž hradí pojistné stát	93
8.	Osoby samostatně výdělečně činné.....	94
8.1	Povinnosti OSVČ.....	94
8.2	Vyměřovací základ a pojistné OSVČ.....	95
8.3	Nemoc u OSVČ	96
8.4	Maximální vyměřovací základ	97
8.5	Minimální vyměřovací základ	97
8.6	Osoby, za které platí pojistné i stát	98
8.7	Příklady k placení pojistného OSVČ v roce 2020.....	98
8.8	Přehled o příjmech a výdajích	99
8.9	Zálohy na pojistné	104
8.10	Cizinci - OSVČ	108

9. Osoby bez zdanitelných příjmů.....	108
9.1 Splatnost pojistného	109
9.2 Příklady OBZP	109
10. Evropská unie	110
10.1 Základní pojmy.....	110
10.2 Vynětí ze zdravotního pojištění	112
10.3 Základní principy.....	114
10.4 Výdělečná činnost občanů ČR v zemích EU	115
10.5 Výdělečná činnost osob ze zemí EU v ČR.....	117
11. Sankce, splátkové kalendáře a přeplatky	118
11.1 Pokuty	118
11.1.1 Zaměstnavatelé.....	118
11.1.2 Osoby samostatně výdělečně činné	120
11.1.3 Osoby bez zdanitelných příjmů	121
11.2 Obecné zásady způsobu ukládání pokut.....	121
11.3 Podání odvolání do platebního výměru	121
11.4 Penále.....	122
11.5 Splátkové kalendáře ve zdravotním pojištění	123
11.6 Vracení přeplatku ve zdravotním pojištění.....	124
11.6.1 Zaměstnavatelé.....	124
11.6.2 Osoby samostatně výdělečně činné	125
11.6.3 Osoby bez zdanitelných příjmů	125
11.6.4 Zaměstnanci	125
12. Vybraná ustanovení	126
12.1 Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů	126
12.2 Zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na veřejné zdravotní pojištění, ve znění pozdějších předpisů.....	146